

Op de korrel

FOTO: MARIA BROUWER

Kappen in het regelwoud

“Het is niet meer te behappen deze hoeveelheid en door de bomen is het bos niet meer te zien. Wij hebben als accountant met meer regelgeving te maken dan een arts die over leven en dood beslist.” Ongezouten kritiek van de heer Th.A.M. Prevoo RA in een brief gericht aan het NIVRA-bestuur. Prevoo staat niet alleen in zijn opvattingen. De voorzitter van de Britse Association of Chartered Certified Accountants Blewitt beklagde zich onlangs in de Financial Times over de omvang en complexiteit van de IFRS-regels: “Het is een enorme hinderpaal aan het worden. Mensen die zich kwalificeerden als accountant en nu ondernemingen runnen, hebben hun buik vol van het feit dat ze de financiële verantwoording van hun eigen bedrijf nauwelijks meer snappen.”

In het vorige nummer van ‘de Accountant’ liet fiscalist Leo Stevens zich op vergelijkbare wijze uit over de kwaliteit van de wetgeving: “Veel nieuwe wetsvoorstellen zijn in de praktijk beperkt uitvoerbaar, vaak weinig effectief en leiden veelal eerder tot stremmingen dan tot flexibiliteit.”

Effectiviteit moet volgens Stevens voorop staan. “Wat wil je ermee bereiken? Die vraag moet centraal staan. Kun je het doel ook op een andere manier bereiken? Kies dan de meest praktische benadering.”

Ook NIVRA-leden zijn bezorgd over de snel veranderende en toenemende regelgeving. Dat blijkt uit de bijeenkomsten die we in het kader van de ledenraadpleging hebben gehouden. De afgelopen maand hebben we zo’n 120 leden gevraagd wat ze belangrijk vonden in het vak en wat ze van het NIVRA in dat opzicht verwachtten. Wet- en regelgeving stond met stip op de eerste plaats.

Hoewel er begrip was voor de aanleidingen en achtergronden, was er veel scepsis over de effecten van de nieuwe regelgeving. Te veel, te ingewikkeld, te tijdrovend. Een niet onbelangrijk neveneffect was het feit dat het beroep van accountant steeds minder aantrekkelijk wordt voor de aankomende generatie. Daarmee vormt de verstikkende deken van regels op termijn een rechtstreekse bedreiging voor het beroep.

Ook de AFM lijkt zich inmiddels te realiseren dat er een grens is aan het absorptievermogen van de financiële sector. Directeur De Korte gaf in het Financieele Dagblad aan op te willen schuiven van een strakke naleving van de regels naar een op principes gebaseerd toezicht. “Ten aanzien van bepaalde voorschriften stellen we niet precies hoe het in elkaar moet zitten, maar wel welke waarborgen in ieder geval gerealiseerd moeten zijn.”

Het klinkt als een stap vooruit. We voeren momenteel intensief overleg met de AFM en de komende maanden zullen uitwijzen of de toezichthouder haar belofte nakomt.

Met de hernieuwde Code of Ethics en de stroom van nieuwe audit-richtlijnen draagt ook het NIVRA het nodige bij aan het ‘regelwoud’. We realiseren ons terdege dat we hier iets aan moeten doen en een aantal acties staat inmiddels in de steigers. Zo bekijken we de haalbaarheid van een ‘lastentoets’ om bij het opstellen van nieuwe regels het lastenaspect beter te kunnen afwegen. Ook andere hinderlijke eigenschappen van regelgeving, zoals jargon en onnodig ingewikkelde formuleringen worden onder de loep gelegd. De toegankelijkheid van de regels krijgt eveneens onze aandacht, onder andere door de zoek- en verwijsmogelijkheden van het internet beter te benutten. En last but not least, de effectiviteit: bereiken we ermee wat we willen? Zijn er geen andere middelen? Een eerste resultaat van deze screening is een herziene tekst van een aantal recent gepubliceerde richtlijnen. Met dank aan de leden die ons hielpen met verbeter suggesties. Ik verwacht overigens niet al te veel quick wins. Daarvoor is onze omgeving te complex en bovendien hechten we aan kwaliteit en zorgvuldigheid. Maar op den duur zal de regelgeving aan duidelijkheid en helderheid moeten winnen, waarmee ook de doelen en principes erachter weer beter zichtbaar worden. Want daar gaat het uiteindelijk om en bovendien, ons beroep verdient het.

Gert Smit
algemeen directeur